

Onderwerp

Motie Social Return On Investment (SROI), Manifest Maatschappelijk verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) en rapportage MVOI.

Kern mededeling:

Op 9 november 2022 is er in PS een motie aangenomen waarin PS het verzoek aan GS doet om:

- in het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de provincie, als vast onderdeel een SROI paragraaf op te nemen;
- een uitgewerkt voorstel hiervoor z.s.m. te presenteren aan Provinciale Staten

Hierbij laten wij u weten hoe deze motie wordt opgepakt. Tevens informeren wij u over de inkopen en aanbestedingen in 2022 waarbij MVOI (Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen) reeds is toegepast.

Mededeling:

Deze mededeling informeert u over:

1. **Planning voor afdoening van de motie SROI (3040260).**
2. **Het besluit van GS om een onderzoek in te stellen naar ondertekening van het Manifest MVOI.**
3. **Toepassing van MVOI (Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen) bij aanbestedingen van de provincie in 2022 middels de rapportage MVOI 2022.**

1. Planning voor afdoening van de motie

Eenheid Juridische zaken, Inkoop en Besluitvorming (JZIB) werkt op dit moment aan een voorstel om SROI op te nemen in het nieuwe inkoopbeleid. Gelet op het feit dat dit beleidsmatig een nieuw thema is voor de Provincie en eenheid JZIB dit zorgvuldig wil doen (denk aan borging in de organisatie) heeft GS besloten om SROI op te nemen in het nieuwe inkoopbeleid dat na de coalitievorming zal worden aangeboden ter besluitvorming aan provinciale staten.

2. Onderzoek ondertekening Manifest MVOI

Op 27 juni 2022 heeft GS een uitnodiging gekregen van de staatssecretaris van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om het MVOI Manifest te ondertekenen. Omdat de impact van ondertekening moet worden onderzocht en de herijking van het inkoopbeleid nog niet is afgerond wordt ondertekening uitgesteld. Eenheid JZIB zal parallel aan de herijking van het inkoopbeleid onderzoek doen naar de meerwaarde van ondertekening en de praktische uitvoerbaarheid. In dat kader wordt tevens onderzocht wat de financiële consequenties zijn.

3. Rapportage MVOI

Om te laten zien dat er achter de schermen al veel gebeurt op het gebied van MVOI stelt eenheid JZIB u met bijgevoegde rapportage op de hoogte van inkopen en aanbestedingen in 2022 waarbij MVOI thema's succesvol zijn toegepast. Hierbij wordt ook uitvoering gegeven aan landelijke afspraken zoals de MRA-afspraken.

Registratienummer

3068875

Datum

7 februari 2023

Afdeling/Bureau

EJZIN

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Gaal, G. van

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

3068875

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Motie SROI	3040260	Ja
Email Verzoek staatssecretaris Heijnen om deelname Manifest MVOI 2022-2025	2978891	Ja
Rapportage MVOI 2022	3074458	Ja

MOTIE

Artikel 25 van Reglement van Orde Provinciale Staten van Flevoland

Motie nr.: 22

(In te vullen door de griffier)

Onderwerp: Invoeren Social Return On Investment (SROI) als vast onderdeel van het provinciale inkoop- en aanbestedingsbeleid

Agendapunt: 10b

Onderwerp Statenvoorstel: Programmabegroting 2023

Nummer Statenvoorstel: 2959996

Aan de voorzitter van Provinciale Staten

Provinciale Staten van Flevoland

in vergadering bijeen op: 9 november 2022

Constateerende dat:

- Oudere werkzoekenden (45+) ondanks deze tijd van grote personeelstekorten nog steeds een achterstand hebben op de arbeidsmarkt met weinig kansen op een nieuwe baan ;
- De provincie bij de inkoop en aanbesteding van projecten geen geformaliseerd beleid voert om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, waaronder ouderen, actief te ondersteunen bij het krijgen van een nieuwe baan;

Overwegende dat:

- De provincie geen Social Return On Investment (SROI) paragraaf heeft opgenomen in haar inkoop- en aanbestedingsbeleid en dat dit een gemis is;
- Dat bijvoorbeeld de gemeente Almere wel een compleet uitgewerkt en geformaliseerd protocol heeft opgenomen in haar inkoop- en aanbestedingsbeleid;

X Verzoeken het college / ☐ Dragen het college op / ☐ Spreken uit

- In het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de provincie, als vast onderdeel een SROI paragraaf op te nemen;
- Een uitgewerkt voorstel hiervoor z.s.m. te presenteren aan Provinciale Staten;

en gaan over tot de orde van de dag.

Naam initiatiefnemer: P.A. van der Starre (Fractie van der Starre), S. Kers (PvdD)

Handtekening initiatiefnemer:

De motie wordt ondersteund door:

PARTIJ	NAAM ONDERTEKENAAR	HANDTEKENING
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		
Fractie Van der Starre		
		
		
		
Fractie Van den Berg		
		

Stemverhouding	Voor	Tegen
Totaal		
JA21	6	1
VVD	6	6
PVV	3	1
CDA	3	1
PvdA	3	1
GroenLinks	3	1
ChristenUnie	3	1
SP	2	1
D66	2	1
PvdD	2	1
SGP	1	1
Fractie Van der Starre	1	1
DENK	1	1
50PLUS	1	1
Forum voor Democratie	1	1
Fractie Van den Berg	1	1
GroenRood	1	1
	31	7
De motie is:	Aangenomen	Verworpen

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 9 november 2022.

Statengriffier,
mr. A. Kost

Voorzitter,
L. Verbeek

Van: [REDACTED] - DGMI
Aan: [Postbus MVI](#)
Onderwerp: Verzoek staatssecretaris Heijnen om deelname aan Manifest MVOI 2022-2025
Datum: donderdag 30 juni 2022 14:37:44
Bijlagen: [Brief Manifest MVOI 2022-2025 provincies.pdf](#)
[Bijlage 1 Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen 2022-2025.pdf](#)
[Bijlage 2 Ondertekenformulier Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen 2022-2025.docx](#)

Ter attentie van de Provinciesecretaris/Algemeen directeur

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

Bijgaand stuur ik u de brief van staatssecretaris Heijnen van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, waarin zij u verzoekt om partij te worden bij het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) 2022-2025 (zie bijlage). Zie voor meer info: [Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen \(MVOI\) | PIANOo - Expertisecentrum Aanbesteden](#). Dit Manifest is een vervolg op het vorige Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2016-2021. Het doel van het nieuwe Manifest is om ambitieus maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap en inkopen te stimuleren om zo maatschappelijke doelen te behalen. Door onze inkoopkracht te bundelen, kunnen onze organisaties meer maatschappelijke impact realiseren.

In bijlagen 1 en 2 van deze brief, treft u respectievelijk het Manifest MVOI 2022-2025 en het ondertekenformulier aan. U kunt deelnemen door bijgaand ondertekenformulier ingevuld en ingescand terug te mailen aan: postbusmvi@minienw.nl

Ik hoop u te mogen verwelkomen als deelnemende partij bij dit Manifest MVOI!

Als u vragen heeft over deze brief en het Manifest MVOI, dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]

Team Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

.....
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directoraat-Generaal Milieu en Internationaal
Directie Duurzame Leefomgeving en Circulaire Economie

Rijnstraat 8 | 2515 XP | Den Haag
Postbus 20901 | 2500 EX | Den Haag
.....

M 06- [REDACTED]
E [REDACTED]@minienw.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

T.a.v. College van Gedeputeerde Staten

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

Senior beleidsmedewerker

M +31(0)6-1
@minienw.nl

Ons kenmerk
IENW/BSK-2022/144799

Datum 27 juni 2022
Betreft Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven
en Inkopen 2022-2025

Bijlagen

1. Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen 2022-2025
2. Ondertekenformulier Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen 2022-2025

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij bied ik u het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) 2022-2025 aan (zie bijlage 1). Het doel van dit Manifest is om partijen bij elkaar te brengen en ambitieus maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap en inkopen te stimuleren. Overheden kunnen door doelbewust hun inkoopkracht in te zetten, bijdragen aan bijvoorbeeld een circulaire economie, het behalen van klimaatdoelen en aan social return.

Ik nodig u van harte uit om het Manifest MVOI te ondertekenen. U kunt hiervoor gebruik maken van bijgaand ondertekenformulier (zie bijlage 2) en deze vervolgens ingescand te mailen naar: postbusmvi@minienw.nl

Ook nodig ik u uit om deel te nemen aan een feestelijk onderteken- en aftrapmoment voor dit nieuwe Manifest MVOI op 13 oktober 2022 om 10:45 uur in Den Haag. Ik wil u vragen om uiterlijk vier weken van tevoren aan te geven of u hierbij aanwezig zou willen zijn via: postbusmvi@minienw.nl

Vorig jaar liep het voorgaande Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) af. Daarin hebben veel overheden al de stap gezet om via inkoop bij te gaan dragen aan onze gedeelde maatschappelijke doelen. Inmiddels zijn er mooie voorbeelden van MVI, instrumenten ontwikkeld en actieve netwerken opgezet, waarin kennis over duurzaam inkopen wordt uitgewisseld. Hierdoor kunnen we nu de volgende stap zetten.

In de evaluatie van het landelijke MVI beleid gaven veel overheden aan behoefte te hebben aan een vervolg op het vorige manifest. Ze ervoeren het als steun in de rug bij hun inzet om maatschappelijk verantwoord in te kopen. In afstemming met een groot aantal overheden en andere partijen, heb ik daarom het Manifest MVOI laten opstellen. Het Manifest MVOI zet onder meer sterker in op maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap. Duurzaamheid begint immers niet pas bij de inkoper, maar moet in alle onderdelen van de organisatie zijn geborgd. Dit is een belangrijke voorwaarde gebleken om echte impact met MVI te kunnen maken. De 'O' van 'opdrachtgeven' komt daarom terug in de titel van dit manifest.

Bestuurders die het Manifest MVOI ondertekenen, zeggen toe om een actieplan MVOI voor de jaren 2022-2025 op te stellen, hun voortgang te monitoren en hierover jaarlijks te rapporteren aan het Rijk. In dit actieplan kunt u de algemene doelstellingen uit het Manifest MVOI vertalen naar concrete doelen voor uw eigen organisatie en naar acties om deze doelen te bereiken. Voor startende en meer gevorderde organisaties op het gebied van MVI, zijn formats en handreikingen beschikbaar bij het expertisecentrum PIANOo om eenvoudig een eigen actieplan MVOI op te stellen. Ook kunt u gebruik maken van de webtool ISO 20400 voor aanknopingspunten om MVI te borgen in uw eigen organisatie. Daarnaast organiseert PIANOo inloopspreekuren voor vragen over het opstellen van een actieplan.

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie

Ons kenmerk
IENW/BSK-2022/144799

De afspraak over de jaarlijkse rapportage over de voortgang op het gebied van MVOI, is bedoeld om meer interactie met elkaar te creëren en samen te bewaken of er daadwerkelijk meer maatschappelijke impact wordt behaald met MVOI. Zo kunnen we een sterker netwerk bouwen, om meer van elkaar te leren en elkaar sneller te kunnen helpen. Het expertisecentrum PIANOo vervult daarbij een centrale rol. Daarnaast blijven instrumenten, zoals de MVI Zelf Evaluatie Tool, de MVI-criteriatool en het Ambitiweb beschikbaar en zijn er diverse buyer groups, waar u bij kunt aansluiten.

Om mee te doen, maakt het niet uit hoe ver u nu al bent met maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen. Het gaat erom dat we allemaal stappen blijven zetten en zo samen een steeds krachtiger signaal uitzenden naar de markt. Veel partijen hebben aangegeven het nieuwe manifest te willen ondertekenen. Ik hoop dat ook u wilt meedoen.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. V.L.W.A. Heijnen

Rijksoverheid

Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen

Inhoud

Partijen

Overwegingen

Afspraken

Partijen

Departementen

- De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, Vivianne Heijnen, hierna te noemen: IenW;
- De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Hanke Bruins Slot, hierna te noemen: BZK;
- De Minister van Economische Zaken en Klimaat, Micky Adriaansens, hierna te noemen: EZK;
- De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Liesje Schreinemacher, hierna te noemen: BHOS;
- De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Karien van Gennip, hierna te noemen: SZW;
- De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Robbert Dijkgraaf, hierna te noemen: OCW;
- De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Henk Staghouwer, hierna te noemen: LNV;

Ieder handelend in zijn of haar hoedanigheid van bestuursorgaan, hierna allen samen te noemen: de Rijksoverheid;

Unie van Waterschappen

- De Unie van Waterschappen, statutair gevestigd Koningskade 40 te 's-Gravenhage, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer mr. V.E.C. Lokin lid van het bestuur van de Unie van Waterschappen, hierna te noemen: Unie.

Provincies

- Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie ..., handelend als bestuursorgaan, namens deze: mevrouw ..., gedeputeerde ..., hierna te noemen: provincie ...;
- Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie ..., handelend als bestuursorgaan, namens deze: de heer ..., gedeputeerde ..., hierna te noemen: provincie ...;
- Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie ..., handelend als bestuursorgaan, namens deze: de heer..., gedeputeerde ..., hierna te noemen: provincie ...;

Gemeenten

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente ..., handelend als bestuursorgaan, namens deze: de heer ..., wethouder van ..., hierna te noemen: gemeente ...;
- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente ..., handelend als bestuursorgaan, namens deze: de heer ..., wethouder van ..., hierna te noemen: gemeente ...;
- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente ..., handelend als bestuursorgaan, namens deze: de heer ..., wethouder van ..., hierna te noemen: gemeente ...;

Andere partijen

- a. ...;

Overwegingen

Inzet
Manifest

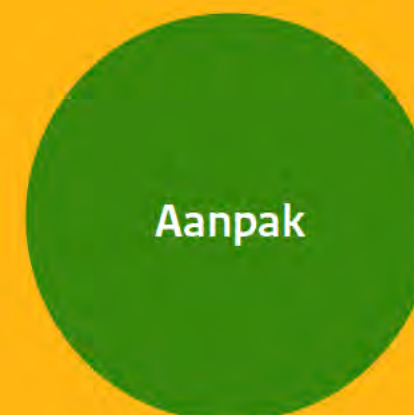
Maatschappelijke
doelen

Aanloop
naar dit
Manifest

Belangen
van partijen

Aanpak

Inzet Manifest

- Het doel van het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen is het verbinden van overheden en andere partijen en het stimuleren van ambitieus maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap en inkopen. Partijen kunnen door doelbewust hun inkoopkracht in te zetten, bijdragen aan oplossingen voor dringende maatschappelijke uitdagingen waar Nederland voor gesteld staat. Als steeds meer organisaties hiervoor kiezen, zal deze invloed toenemen.
- Met dit Manifest werken Partijen concreet toe naar realisatie van de eigen maatschappelijke ambities, naar het verkleinen van de eigen voetafdruk en geven zij het goede voorbeeld. Daarbij gaat het er niet om hoe ver een Partij al gevorderd is op het gebied van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen. Het gaat er om dat zij in beweging komen en stappen vooruit zetten.
- Nederlandse overheden geven samen jaarlijks voor ruim € 85 miljard uit aan producten, werken en diensten¹. De inkoopkracht van Nederlandse bedrijven en andere organisaties tezamen is nog veel groter. Door met deze gezamenlijke inkoopkracht in toenemende mate te sturen op maatschappelijke doelen, worden marktpartijen gestimuleerd om steeds meer duurzame en sociale producten en diensten te ontwikkelen en te leveren. Het stelt bedrijven in staat om hun innovaties en duurzame en sociale oplossingen naar de markt te brengen. Er is immers een wisselwerking tussen overheid, markt en andere partijen. Het is tegelijkertijd ook goed om te bemerken dat er steeds meer bedrijven zijn in Nederland met maatschappelijke ambities, die Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen echt onderdeel hebben gemaakt van de kern van hun bedrijf. Een goed voorbeeld hiervan zijn de duizenden sociale ondernemingen in Nederland. Zij zetten hun maatschappelijke missie voorop en geven hiermee concreet invulling aan de maatschappelijke ambities van overheden.
- Ondernemers lopen in de praktijk echter tegen verschillende drempels aan als zij producten en diensten met positieve maatschappelijke en/of ecologische impact leveren. De City Deal Impact Ondernemen² is een samenwerkingsverband dat zich op dit vraagstuk richt en deze obstakels wil verminderen en zo impact ondernemen wil bevorderen. Hierin werken publieke en private partijen uit steden en overheden samen aan nieuwe oplossingen om groei, leefbaarheid en innovatie in stedennetwerken te bevorderen. Vanuit verschillende invalshoeken lopen er dus initiatieven gericht op een goede wisselwerking tussen overheid, markt en andere partijen om vraag en aanbod van maatschappelijk verantwoorde producten en diensten te bevorderen.
- Elke Partij bewandelt haar eigen weg en heeft organisatie gebonden ambities en doelen om te realiseren via haar inkoop. De ene organisatie is hier al jaren mee aan de slag en heeft met haar inkoopkracht vele mooie projecten gerealiseerd, terwijl de andere organisatie net begonnen is met het aanwenden van haar inkoopkracht voor maatschappelijke ambities. De inzet van Partijen is dat zij zich op hun eigen niveau en manier verder ontwikkelen op het gebied van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen en meer impact maken via hun inkoopkracht.

¹ Spend- en Impactanalyse Gecombineerde Nederlandse Overheden

² www.agendastad.nl/citydeal/impact-ondernemen

- Uit diverse onderzoeken en breed gedeelde ervaringen is duidelijk geworden dat er geen grote impact met inkoop op de maatschappelijke doelen *kan* ontstaan, als de verantwoordelijkheid hiervoor alleen bij de afdeling inkoop wordt belegd³. Grootschalige duurzame en sociale verandering ontstaat alleen bij een stevige ambitie vanuit de politieke leiding, met een goede uitwerking in het eigen beleid, een heldere doorvertaling naar opdrachtgevers en ten slotte een goede inkoop en uitvoering (inclusief contractmanagement). De organisatie moet hierbij dus op alle niveaus betrokken worden om serieuze effecten te kunnen realiseren. Dit inzicht is een belangrijk onderdeel van dit Manifest en is samengevat met de term ‘opdrachtgeverschap’. In dit Manifest wordt gerefereerd naar het beleid en naar instrumenten, waar in de naamgeving de term MVI wordt gehanteerd. Dit Manifest reflecteert een recente ontwikkeling, waarin meer nadruk op het opdrachtgeven is komen te liggen. De naamgeving van dit Manifest omvat daarom ook de ‘O’ van ‘opdrachtgeven’. Het opdrachtgeven gaat vooraf aan het inkopen, daarom is gekozen om de ‘O’ voor de ‘I’ te plaatsen, afgekort ontstaat er dan: MVOI. Het gaat dus om MVI en opdrachtgeven. Voor de duidelijkheid wordt de nieuwe term zoveel mogelijk uitgeschreven.
- Het opstellen van dit Manifest is een belangrijke actie uit het Nationaal Plan MVI 2021-2025⁴ en geeft onder meer invulling aan de hoofdlijn ‘Minder vrijblijvendheid’ uit dit plan.
- De SDG’s (Sustainable Development Goals of Duurzame Ontwikkelingsdoelen)⁵ van de Verenigde Naties (VN) zijn doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Via inkoop kunnen organisaties een (in)directe positieve bijdrage leveren aan het behalen van deze doelstellingen. Partijen kunnen hierop sturen door de SDG’s te vertalen in doelstellingen van de eigen organisatie, zoals in het beleid voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en in beleid voor maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen. De SDG’s vormen een kompas om mondiale uitdagingen aan te pakken, een plek te geven in doelen op nationaal en regionaal niveau en in de eigen organisatie, waaronder in de eigen inkooppraktijk.

³ Zie o.a.: www.pianoo.nl/nl/document/18068/stakeholderanalyse-maatschappelijk-verantwoord-inkopen, www.pianoo.nl/nl/document/18967/onderzoek-intern-duurzaam-opdrachtgeverschap en www.pianoo.nl/nl/document/16763/rapport-transitie-te-koop-beleid-opdrachtgever-en-inkoper-samen-aan-de-slag

⁴ www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/01/22/bijlage-nationaal-plan-maatschappelijk-verantwoord-inkopen-2021-2025

⁵ www.sdgnerland.nl/sdgs/

De 4 hoofdlijnen en de 7 actielijnen van het nieuwe plan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2021 – 2025

Bron: Nationaal plan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2021-2025 ('Opdrachtgeven met ambitie, inkopen met impact')

Hoofdlijnen

A. Brede borging van MVI in de organisatie

B. Strategische inzet op sectoren

C. Minder vrijblijvendheid

D. Integrale aanpak van MVI

Actielijnen

1. Bestuurlijke afspraken

- Bestuurlijk proces
- Betrekken koepels en andere overheden

2. Inzet op impact

- Buyer groups
- Afstemming internationale inzet

3. Opdrachtgeverschap

- Inbedding
- Financiering
- Contractmanagement

4. Ondersteuning

- MVI Expertisecentrum
- MVI criteriatool
- Opleidingen

5. Communicatie

- MVI op congressen
- Regionale bijeenkomsten

6. Monitoring

- Regie
- MVI-Zelfevaluatie-tool
- Effectmonitoring

7. Governance

- Andere overheden
- Uitvoering
- Wetenschap
- Belangen
- Verbinding met Vervolg Beter Aanbesteden
- Inkoopstrategie van het Rijk 'Inkopen met Impact'

Maatschappelijke doelen

- Het doel van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen is om via inkoop maatschappelijke effecten te bereiken. Dit krachtige instrument en beleidskader wordt ook op Europees en mondiaal niveau steeds vaker ingezet⁶. In Nederland is het beleid hiervoor vastgelegd in het Nationaal Plan MVI 2021-2025³. Dit plan heeft als doel dat steeds meer organisaties maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen vaker en effectiever gaan toepassen. Dit is in lijn met de visie over inkopen binnen het Rijk, zoals verwoord in de strategie 'Inkopen met Impact'⁷. Het hoofddoel van het inkopen door het Rijk is om maatschappelijke effecten te bereiken, zaken te realiseren en resultaten te boeken. Het draait om meer dan rechtmatig en efficiënt inkopen.
- Het Nationaal Plan MVI beschrijft zes thema's voor maatschappelijk verantwoord inkopen, gericht op de in de illustratie weergegeven maatschappelijke doelen. Al deze doelen zijn gekoppeld aan Sustainable Development Goal (SDG) 12 'Verantwoorde consumptie en productie' en aanvullend daarop ook aan de Sustainable Development Goals (SDG's) die in de illustratie 'Relatie maatschappelijke doelen en SDG's' zijn weergegeven.

⁶ <https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/37967/SDG.pdf>

⁷ www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/10/28/kamerbrief-over-inkoopstrategie-rijksoverheid en www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/10/28/inkopen-met-impact

⁸ www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2022/circulaire-economie-en-de-sustainable-development-goals?onpage=true#c-2--Relatie-tussen-circulaire-economie-en-de-Sustainable-Development-Goals

Relatie maatschappelijke doelen en SDG's

1. Milieu (inclusief biodiversiteit): het tegengaan van milieuverontreiniging, mede ter bescherming van de biodiversiteit

en mogelijk

2. Klimaat: het tegengaan van klimaatverandering, vooral door afname van de CO₂-uitstoot

en mogelijk

6. Social Return: het bieden van eerlijke kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in lijn met het streven naar een diverse en inclusieve samenleving

en mogelijk

5. Diversiteit en inclusie: het stimuleren van een diverse en inclusieve samenleving en bedrijfsleven waarin iedereen wordt behandeld en beoordeeld op wat ze kunnen en niet op wie ze zijn, van wie ze houden, waar ze vandaan komen of wat ze geloven

en mogelijk

3. Circulair: het helpen opbouwen van een circulaire economie

8

4. Internationale Sociale Voorwaarden (Keten-verantwoordelijkheid): het stimuleren van keten-verantwoordelijkheid van bedrijven. Dat betekent het voorkomen of aanpakken van misstanden op het gebied van arbeidsomstandigheden, mensenrechten en milieu conform de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen

en mogelijk

- Over veel van de bovengenoemde doelen zijn op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt of regels vastgelegd, onder meer in het Klimaatakkoord⁹, het Grondstoffenakkoord¹⁰ en de Wet Banenafspraken en het quotum arbeidsbeperkten. Op internationaal niveau zijn er onder meer afspraken over Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO)¹¹ en de VN ontwikkelingsagenda 2015 – 2030 met de Sustainable Development Goals¹².
- In het Nationaal Plan MVI 2021-2025 is een aantal eerder gebruikte MVI thema's niet meer als hoofdonderwerp opgenomen. 'Mkb-vriendelijk inkopen' en 'innovatiegericht inkopen' worden beschouwd als manieren van inkopen ten dienste van de maatschappelijke doelen die in artikel 2.1 staan genoemd. 'Biobased inkopen' geldt inmiddels als volwaardig onderdeel van het doel 'circulair inkopen'. Uiteraard staat het Partijen vrij om ook voor deze of andere thema's acties op te nemen in hun Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (zie artikel 3).

⁹ www.klimaatakkoord.nl/klimaatakkoord

¹⁰ www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2017/01/24/grondstoffenakkoord-intentievereenkomst-om-te-komen-tot-transitieagenda-s-voor-de-circulaire-economie

¹¹ www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/internationaal-maatschappelijk-verantwoord-ondernemen-imvo/bevorderen-internationaal-maatschappelijk-verantwoord-ondernemen

¹² sdgs.un.org/goals en www.sdg nederland.nl

¹³ www.piano.nl/nl/document/18050/evaluatie-plan-van-aanpak-maatschappelijk-verantwoord-inkopen-2015-2020

¹⁴ zie voetnoot 1

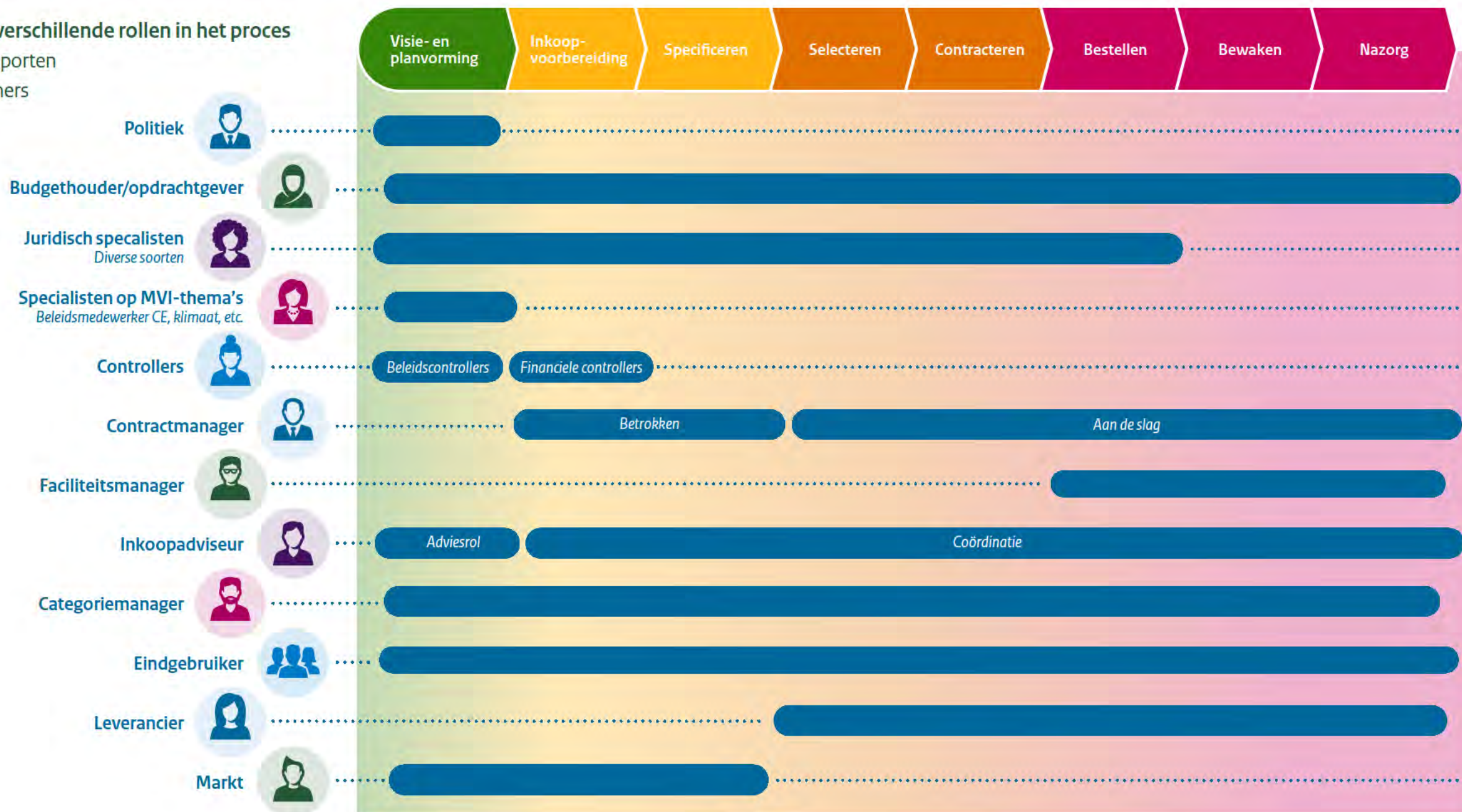
¹⁵ PIANOo is het Expertisecentrum Aanbesteden dat mede de uitvoering van dit Manifest MVOI ondersteunt, zie ook www.piano.nl

Aanloop naar dit Manifest

- Dit Manifest is de opvolger van het voorgaande Manifest MVI 2016-2021. Dit eerdere Manifest is gedurende de looptijd door ruim 170 Nederlandse overheden en andere partijen ondertekend. Een groot aantal van deze partijen heeft aangegeven de samenwerking te willen voortzetten.
- Uit evaluatie¹³ is gebleken dat het Manifest heeft bijgedragen aan het vaker, effectiever of efficiënter toepassen van maatschappelijk verantwoord inkopen binnen de eigen organisatie. Het gaf een kapstok bij de uitvoering en bij de verdere ontwikkeling van het beleid. Het heeft ook de bewustwording vergroot over de mogelijkheden en zorgde voor aandacht bij collega's en het bestuur. Dit Manifest bouwt hier op voort.
- Voor een deel van de Partijen was het voorgaande Manifest te vrijblijvend met weinig druk op het naleven van de afspraken. Hierdoor lag de daadwerkelijke impact lager dan in potentie mogelijk was, als maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen breder was toegepast¹⁴. In dit Manifest willen Partijen daarom toewerken naar een ambitieuzere en meer transparante aanpak, waarbij ook een jaarlijkse rapportage hoort.
- IenW en PIANOo¹⁵ hebben in juli en november 2021 consultaties gehouden over conceptversies van dit Manifest, onder partijen van het Manifest MVI 2016-2021 en onder organisaties met interesse in dit Manifest. De uitkomsten hiervan zijn zo veel mogelijk in het onderhavige Manifest verwerkt.

Impressie van de verschillende rollen in het proces

Geïnspireerd op rapporten
Schuttelaar en Partners
en Metabolic

Aanpak

- **Elke organisatie heeft een eigen startpunt, ambities, monitoringsmethoden en eigen mogelijkheden.** De afspraken uit dit Manifest zijn erop gericht dat Partijen voortgang boeken met maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen, ongeacht hoeveel ervaring ze hier al mee hebben opgedaan.
- Het Manifest onderscheidt daarom vijf stappen die partijen kunnen zetten voor de aanpak van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (zie artikel 4.3):
 - Stap 1 - Afweging
 - Stap 2 - Pilots
 - Stap 3 - Verbreding
 - Stap 4 - Borging
 - Stap 5 - LeiderschapDeze stappen bouwen op elkaar voort. Iedere Partij maakt voor elk van de zes bovengenoemde maatschappelijke doelen en eventueel voor haar organisatie gebonden doelen, een afweging hoeveel van bovengenoemde stappen de organisatie daarvoor wil zetten. Dat kan betekenen dat een Partij voor het ene doel zeer ambitieus inzet op stap 4 'Borging' of op stap 5 'Leiderschap' en voor het andere alleen de eerste stap neemt om een afweging te maken van de kansen.
- **Partijen stellen zelf een eigen actieplan 'Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen' op en houden dit actueel.** Hierin staan ten minste de maatschappelijke doelen waar de Partij via duurzaam opdrachtgeven en inkopen aan bij wil dragen, met welke ambitie en hoe de voortgang gemonitord zal worden. Om te komen tot een effectief actieplan, is breed draagvlak binnen de eigen organisatie van belang en het vrijmaken van voldoende tijd en middelen om de ambities te kunnen realiseren. Partijen kunnen hierover vragen stellen via het Infoloket van PIANOo.

- **Er zijn verschillende hulpmiddelen voor het opstellen van een actieplan.** Zo stelt PIANOo in samenwerking met de VNG een format ter beschikking, dat Partijen kunnen benutten om een actieplan te maken. Ook is de webtool ISO 2040¹⁶ voor maatschappelijk verantwoord inkopen te gebruiken voor het genereren van een basisdocument voor een actieplan en het aanreiken van handvatten voor de borging van duurzaam opdrachtgeverschap in de eigen organisatie. Deze tool is opgesteld door NEN en Nevi, met ondersteuning vanuit de Rijksoverheid.
- **Voor het realiseren van meer impact,** helpt het om maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen goed te verankeren in een managementsysteem. Veel organisaties maken op onderdelen al gebruik van een dergelijk plan-do-check-act systeem, zoals ISO 9001 of de CO₂-prestatieladder.
- **Monitoring speelt een belangrijke rol bij de borging van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen in de organisatie.** Het is een randvoorwaarde voor bewustwording, doorlopend commitment en sturing op de resultaten. Monitoring begint met een nulmeting om te bepalen waar de organisatie staat en waar de grootste kansen zitten voor maatschappelijke impact, gevolgd door proces- en/of effectmonitoring. Om partijen te ondersteunen bij de uitvoering van monitoring, biedt het Rijk de 'Handreiking Monitoring en Contractuele borging MVI' aan¹⁷. Deze is in eerste instantie vanuit milieu- en klimaatdoelen ontwikkeld, maar gaat ook in op de doelen op het gebied van Social Return, ISV en stipt ook 'diversiteit en inclusie' aan. Bij de toepassing van ISV gaat het dan bijvoorbeeld om het inzichtelijk maken hoe mensenrechtenschendingen of schendingen van arbeidsrecht worden voorkomen en hoe vrijheid van vakvereniging en het recht op collectieve onderhandeling worden gestimuleerd. Het is van belang om de voortgang voor alle bovengenoemde maatschappelijke doelen te monitoren en de kennis hierover verder te ontwikkelen. Partijen kiezen zelf hoe zij monitoren en welke methodes zij daarvoor gebruiken.

¹⁶ <https://www.webtooliso20400.nl/nl>

¹⁷ www.piano.nl/document/19499/handreiking-monitoring-en-contractuele-borging-mvi

- **Voor de toepassing van de Internationale Sociale Voorwaarden** kunnen Partijen kiezen om aansluiting te zoeken bij diverse initiatieven, waarbij bedrijven en sectoren werken aan de implementatie van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, waaronder diverse IMVO-convenanten, het Bangladeshakkoord en andere keteninitiatieven. De IMVO-convenanten laten bijvoorbeeld zien hoe risico's en kansen in internationale (productie)ketens effectief kunnen worden opgepakt. Voor de implementatie van ISV is bijvoorbeeld de pilot uit het natuursteenconvenant¹⁸ een goed voorbeeld.
- **Partijen kunnen aanvullend op dit Manifest afspraken maken** over het concreet behalen van doelen via maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen in kansrijke sectoren of productgroepen. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij lopende initiatieven in die sectoren, zoals de strategie 'Klimaatneutrale en circulaire infrastructuur'¹⁹ en de strategie 'Emissieloze bouwplaats'²⁰, die met gerichte inkoop verder kunnen worden versterkt. Voor meer partijen biedt deze aanpak kansen om een grotere impact te behalen.

¹⁸ www.imvoconvenanten.nl/-/media/imvo/files/natuursteen/transactie-transformatie-tussen-rapportage.pdf?la=nl&hash=3987BB7CDAA6A035EC9059542B9147B7

¹⁹ www.duurzame-infra.nl/

²⁰ www.duurzame-infra.nl/roadmaps/transitiepad-bouwplaats-en-bouwlogistiek en www.magazinesrijkswaterstaat.nl/zakelijkeninnovatie/2021/01/emissieloze-bouwplaats

Belangen van partijen

- De departementen die beleidsverantwoordelijk zijn voor de maatschappelijke doelen van MVI zijn medeondertekenaars van dit Manifest.
- IenW is verantwoordelijk voor de coördinatie van het MVI beleid en specifiek voor het beleid op het gebied van duurzaamheid en circulariteit.
- EZK is betrokken voor het beleid ten aanzien van klimaat, aanbestedingsbeleid en innovatiegericht inkopen.
- LNV is betrokken voor het onderwerp biodiversiteit. Dit is een nieuw thema binnen het nationale MVI beleid en is gekoppeld aan de SDG's. Onder dit thema wordt het behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit verstaan. Het doel is dat inkopende organisaties hun leveranciers stimuleren om producten en diensten te leveren waarbij tijdens de productie of levering ervan duurzaam gebruik is gemaakt van natuurlijke hulpbronnen en ecosysteemdiensten.
- BHOS is betrokken vanuit het belang van internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO) in de waardeketens van Nederlandse bedrijven. De OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen zijn MVO normen voor ondernemers die internationaal zakendoen. Als bedrijven overheidssteun willen ontvangen bij internationaal ondernemen, moeten zij deze OESO-richtlijnen onderschrijven. Verder heeft de Nederlandse overheid zich gecommitteerd aan de VN Principes voor bedrijven en mensenrechten. Hiermee zijn overheden verantwoordelijk om via hun inkoopbeleid bij te dragen aan het beschermen van mensenrechten in productieketens. Dit gebeurt o.a. door middel van het toepassen van Internationale Sociale Voorwaarden (ISV). De Rijksoverheid heeft in het Nationaal Plan MVI 2021-2025 de ambitie uitgesproken om de toepassing van de ISV te intensiveren, bijvoorbeeld door ISV integraal mee te nemen bij circulaire en klimaatneutrale aanbestedingen en door vroegtijdig in plannen voldoende aandacht te besteden aan sociale en milieu-omstandigheden in internationale ketens.

- SZW is betrokken vanwege het beleid voor duurzaam opdrachtgeverschap, inclusief werkgeverschap en internationale ketens en draagt bij aan het thema 'Diversiteit en inclusie'.
- OCW is betrokken als initiatiefnemer van het onderwerp diversiteit en inclusie. Dit is een nieuw thema binnen het nationale MVI beleid, gekoppeld aan de SDG's. Hieronder wordt verstaan dat iedereen wordt behandeld en beoordeeld op wat ze kunnen en niet op wie ze zijn, van wie ze houden, waar ze vandaan komen of wat ze geloven (SDG 10). Iedereen heeft recht op gelijke kansen en behandeling ongeacht geslacht, afkomst, arbeidsvermogen, arbeidsbeperkingen, leeftijd of seksuele oriëntatie. Inclusief betekent dat iedereen zich betrokken en gewaardeerd voelt, niet ondanks maar dankzij de verschillen. Inclusief betekent dat iedereen zich betrokken en gewaardeerd voelt en de mogelijkheid krijgt om te groeien en om door te stromen, niet ondanks maar dankzij de verschillen. Het doel is dat inkopende organisaties leveranciers stimuleren om tot een divers personeelsbestand en een inclusieve bedrijfscultuur en fysiek toegankelijke bedrijfsorganisatie te komen, zowel voor hun eigen bedrijfsvoering als voor uitvoering van opdrachten van de overheid en overige aanbestedende diensten.
- BZK is betrokken vanwege de toepassing van MVI in de Rijksinkoop, voor het beleid voor Social Return en draagt bij aan het thema 'Diversiteit en inclusie'.
- De Unie neemt namens de waterschappen deel aan dit Manifest. De Unie treedt, vanuit haar positie als koepelvereniging van de Nederlandse waterschappen, bij de uitvoering van dit Manifest op als verbinder, activator en facilitator van de waterschappen. De Unie stelt samen met de waterschappen een Uitvoeringsprogramma op, waarin staat hoe de Unie de waterschappen zal ondersteunen in de transitie van duurzaam inkopen naar duurzaam opdrachtgeverschap. Het kader hiervoor is de Strategie Duurzaam Opdrachtgeverschap Waterschappen²¹, waar de waterschappen uitvoering aan geven. Deze strategie is, in Unieverband, door alle 21 waterschappen in september 2021 vastgesteld.

²¹ Strategie Duurzaam opdrachtgeverschap - Unie van Waterschappen

Afspraken

Inhoudelijke
afspraken

Procedurele
afspraken

Inhoudelijke afspraken: Artikel 1 tot en met 8

Artikel 1 Definities

In dit Manifest wordt verstaan onder:

1. Buyer groups: een samenwerking van publieke en private inkopers en opdrachtgevers gericht op het verduurzamen van een specifieke productcategorie. Deelnemers gaan concreet aan de slag met hun eigen inkoop of pilot, delen kennis en ervaringen, en ontwikkelen een gezamenlijke marktstrategie.
2. Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen: opdrachtgeven en inkopen met de meest positieve milieu -, maatschappelijke en economische effecten die mogelijk zijn gedurende de volledige levenscyclus.
3. Communities of practice: een leeromgeving waarin een groep mensen met een gemeenschappelijk belang op het gebied van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen kennis over dit onderwerp delen. Ze hebben een (digitale) ontmoetingsplek waar zij elkaar informeren, analyses delen, elkaar adviseren en nieuwe praktijken ontwikkelen. Ze borduren voort op de kennis die er al is en passen deze toe in de eigen specifieke situatie. De opgedane kennis kan vervolgens weer breder worden gedeeld.
4. Activerende partijen: Partijen bij dit Manifest, die een speciale, activerende rol op zich nemen richting andere organisaties om maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen toe te passen.
5. ISV, Internationale Sociale Voorwaarden (ketenverantwoordelijkheid): Het stimuleren van ketenverantwoordelijkheid van bedrijven²². Dat betekent het voorkomen of aanpakken van misstanden op het gebied van arbeidsomstandigheden, mensenrechten en milieu conform de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen.

²² <https://www.pianoo.nl/nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen/ketenverantwoordelijkheid-internationale-sociale>

²³ www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2022/circulaire-economie-en-de-sustainable-development-goals?onpage=true#c-2--Relatie-tussen-circulaire-economie-en-de-Sustainable-Development-Goals

Artikel 2 Doel en inzet van het Manifest

1. Het doel van dit Manifest is dat Partijen, via hun opdrachtgeverschap en inkoop, samen krachtig bijdragen aan het bereiken van de maatschappelijke doelen, die zijn benoemd in het Nationaal Plan MVI 2021-2025. De maatschappelijke doelen uit het Nationaal Plan MVI zijn:
 - **Klimaat:** het tegengaan van klimaatverandering, vooral door afname van de CO₂-uitstoot (SDG 12 en 13 en mogelijk aan SDG's 7 en 9);
 - **Circulair:** het helpen opbouwen van een circulaire economie (SDG's 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14 en 15)²³;
 - **Milieu (inclusief biodiversiteit):** het tegengaan van milieuverontreiniging, mede ter bescherming van de biodiversiteit (SDG 12, 14 en 15 en mogelijk SDG's 2, 6 en 11);
 - **Social Return:** het bieden van eerlijke kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in lijn met het streven naar een diverse en inclusieve samenleving (SDG's 8, 10 en 12 en mogelijk SDG's 1 en 4);
 - **Internationale Sociale Voorwaarden (Ketenverantwoordelijkheid):** het stimuleren van ketenverantwoordelijkheid van bedrijven. Dat betekent het voorkomen of aanpakken van misstanden op het gebied van arbeidsomstandigheden, mensenrechten en milieu conform de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (SDG 8 en 12 en mogelijk SDG's 1 en 2);
 - **Diversiteit en inclusie:** het stimuleren van een diverse en inclusieve samenleving en bedrijfsleven waarin iedereen wordt behandeld en beoordeeld op wat ze kunnen en niet op wie ze zijn, van wie ze houden, waar ze vandaan komen of wat ze geloven (SDG 10 en 12 en mogelijk SDG's 4, 5, 8 en 11).
2. Partijen zetten stappen op het vlak van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen in hun eigen organisatie, op hun eigen niveau en met een groeiende ambitie.

Wat kun je als Manifestpartij verwachten?

Wat levert een Manifestpartij aan?

- Actieplan MVOI opstellen
- Monitoren
- Jaarlijkse rapportages
- Voorbeelden delen

Waar draagt de inzet van Manifestpartijen aan bij?

- De maatschappelijke ambities van de eigen organisatie
- De maatschappelijke doelen uit het Nationaal Plan MVI

Wat ontvangt een Manifestpartij?

- Ondersteuning bij MVOI (PIANOo Infoloket)
- Kennis
- Voorbeelden
- Antwoorden op vragen
- Instrumenten en hulpmiddelen
- Bijeenkomsten
- Netwerk
- Samenbundelen inkoopkracht
- MVOI op bestuurlijke agenda

Artikel 3 Actieplannen Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen

1. Partijen stellen op redelijke termijn, maar uiterlijk binnen een jaar na ondertekening van dit Manifest een Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) op voor de eigen organisatie. Zij houden deze actueel en voeren deze uit gedurende de looptijd van dit Manifest.
2. Partijen die al een Actieplan hebben opgesteld onder het vorige Manifest MVI 2016-2021, actualiseren dit waar nodig binnen een jaar na ondertekening of stellen een nieuw Actieplan MVOI op.
3. Partijen betrekken waar mogelijk bij het opstellen en/of actualiseren van het actieplan bestuurders, opdrachtgevers, beleid, budgethouders, inkopers, contractbeheerders en andere relevante partijen binnen hun organisatie. Dit draagt bij aan het stellen van ambitieuze en haalbare doelen en aan het draagvlak in de organisatie.
4. In het Actieplan leggen Partijen voor de eigen organisatie vast welke ambitieniveaus worden nagestreefd voor elk van de maatschappelijke doelen, welke acties hiertoe worden uitgevoerd en hoeveel tijd en budget hiervoor worden vrijgemaakt.
5. Voor Activerende Partijen geldt in afwijking lid 4, dat zij vastleggen welke stimulerende en ondersteunende activiteiten zij gaan ondernemen en gericht op welke doelgroep.
6. Partijen maken hun actieplan MVOI actief openbaar via hun eigen communicatiekanalen en sturen dit, voor de bredere ontsluiting, ook toe aan PIANOo voor publicatie.
7. De Rijksoverheid stelt handvatten en voorbeelden voor het opstellen van een actieplan ter beschikking via de website van PIANOo.

²⁴ Bijvoorbeeld door hierbij tenminste de MVI-criteriatool toe te passen, zie www.mvicriteria.nl. Deze tool is uiteraard ook handig op de hogere ambitieniveaus.

²⁵ Hierbij kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van de 'Handreiking Monitoring en contractuele borging MVI', <https://www.piano.nl/nl/document/19499/handreiking-monitoring-en-contractuele-borging-mvi>

²⁶ Bijvoorbeeld door het 'ambitiweb' te gebruiken, zie: www.denkdoeduurzaam.nl/tools/a/ambitiweb.

8. De Unie stelt een actieplan MVOI op, waarin staat aangegeven hoe de waterschappen, ondersteund door de Unie, uitvoering geven aan de ambities en afspraken uit dit Manifest.

Artikel 4 Ambitieniveaus Partijen

1. Dit Manifest onderscheidt vijf stappen (zie artikel 4.3) voor de zes maatschappelijke doelen uit artikel 2.1. Partijen kiezen zelf in hun actieplan hoeveel van de vijf stappen ze voor elk van deze doelen willen zetten (eventueel aangevuld met andere maatschappelijke doelen waar Partijen zich voor inzetten).
2. Partijen bekijken tenminste jaarlijks of hun gestelde ambities zijn gehaald en stellen deze indien nodig bij. Daarbij is het streven om waar mogelijk door te groeien naar een volgende stap per maatschappelijk doel.
3. De volgende stappen worden onderscheiden:
 - **Stap 1 Afweging:** De Partij neemt kennis van de mogelijkheden van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen voor het bereiken van het desbetreffende maatschappelijke doel, legt deze naast de organisatie gebonden ambities en maakt de afweging of MVOI kansen biedt.
 - **Stap 2 Pilots:** De Partij gaat maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen in een beperkt aantal gevallen toepassen²⁴.
 - **Stap 3 Verbreding:** De Partij zet in op het flink vergroten van de toepassing van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen. Daarbij horen ook een nulmeting en monitoring²⁵ en activiteiten voor het bewustmaken en betrekken van opdrachtgevers, beleidsmakers, inkopers en andere relevante personen in de organisatie²⁶.

- **Stap 4 Borging:** Aanvullend op de voorgaande drie stappen, verankert de Partij de toepassing van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen verder in het eigen beleid en in de interne systemen of afspraken. De Partij zet in op het vergroten van de impact via inkoop.
 - **Stap 5 Leiderschap:** Aanvullend op de voorgaande stappen, hanteert de Partij standaard maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen waar dat mogelijk is en toont leiderschap richting de markt en/of andere partijen²⁷.
4. Partijen die zijn gecertificeerd op trede 4 of 5 van de CO₂-prestatieladder, worden geacht gelijkwaardig te zijn aan respectievelijk stappen 4 of 5 van dit Manifest voor het maatschappelijke doel 'klimaat (reduceren broeikasgasemissies)'. In deze gevallen zijn geen aanvullende acties nodig voor de uitvoering van het Manifest voor dit doel.

Artikel 5 Activerende Partijen

1. Partijen kunnen bij ondertekening van dit Manifest ook de speciale rol van Activerende Partij op zich nemen. Dit kan ook als de Activerende Partij zelf geen ambities stelt op het gebied van zijn opdrachtgeverschap en inkoop.
2. In deze rol zetten Partijen zich concreet in voor het aanjagen en ondersteunen van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen op één of meerdere maatschappelijke doelen bij andere organisaties in hun eigen regio, achterban of doelgroep.
3. Activerende Partijen stemmen tenminste eenmaal per jaar hun activiteiten met elkaar af om waar mogelijk win-winsituaties te creëren.

²⁷ Bijvoorbeeld door een activerende en ondersteunende rol op te pakken richting partijen in de eigen regio, door actief bij te dragen aan communities of practice of buyer groups, of door in te zetten op innovatie met het bedrijfsleven.

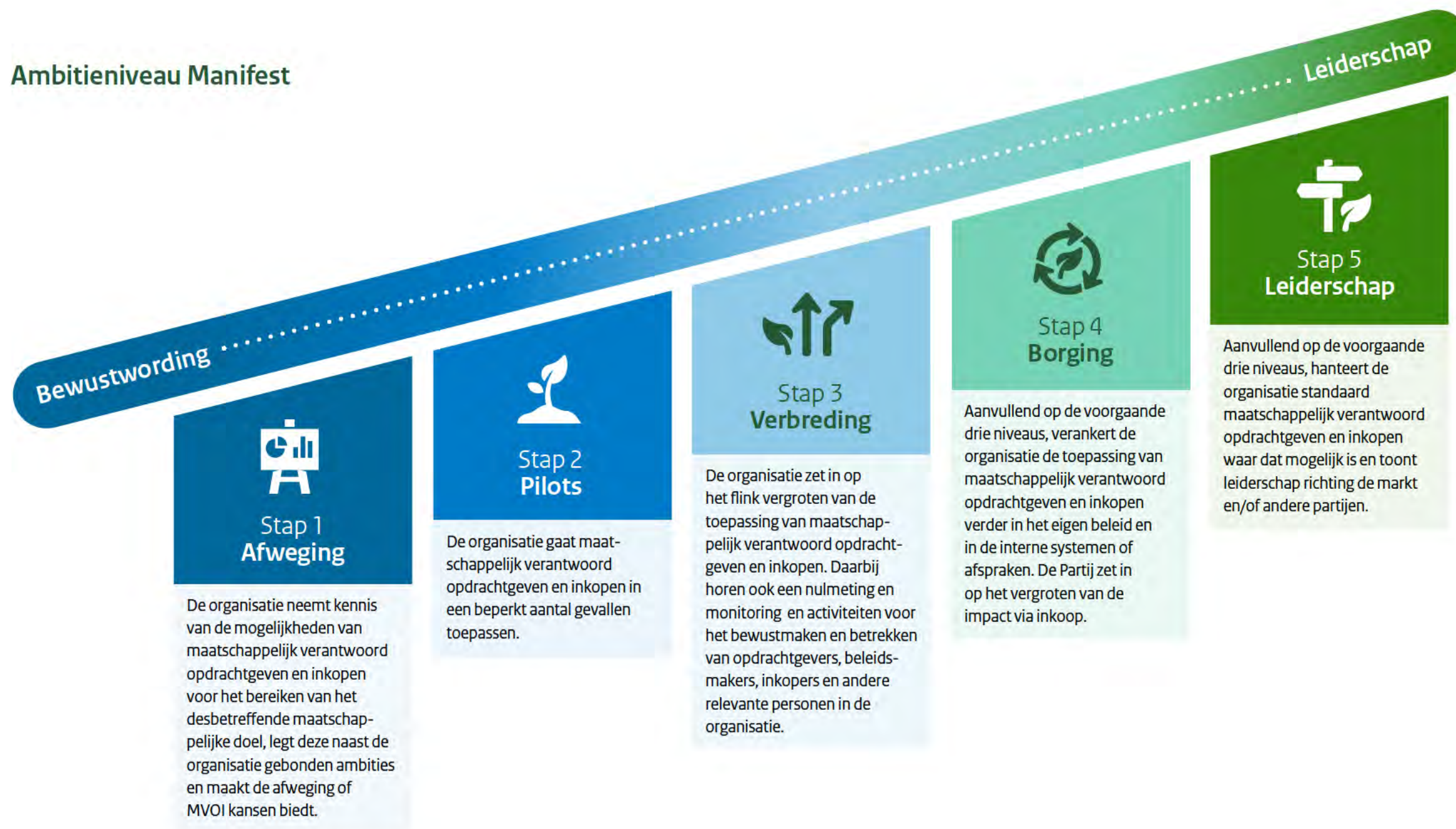
²⁸ Bijvoorbeeld via deelname aan de buyer groups, netwerken en bijeenkomsten.

Artikel 6 Specifieke acties van Partijen

1. Partijen maken gebruik van onderlinge samenwerking en kennisdeling, en dragen hier waar mogelijk aan bij²⁸.
2. Partijen delen jaarlijks actief ten minste één voorbeeld met elkaar van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen via de website van PIANOo.
3. De Rijksoverheid neemt het initiatief om met andere Partijen aanvullende, specifieke afspraken over te behalen doelen te maken voor een aantal kansrijke sectoren, met als doel om extra versnelling en effect te realiseren. Partijen zijn vrij om per aanvullende afspraak te kiezen of zij hieraan meedoen of niet. Aanvullende afspraken kunnen gekoppeld zijn aan één of meer maatschappelijke doelen. Onderdeel van de aanvullende afspraken is uitvoering van een eigen (effect)monitoring.
4. De Rijksoverheid houdt zicht op het doelbereik van dit Manifest door middel van analyse van de rapportages en onderneemt waar nodig acties om Partijen te stimuleren, te ondersteunen en te bevragen.

Ambitieniveau Manifest

5. De Rijksoverheid ondersteunt en verbindt Partijen door middel van buyer groups, communities of practice, bijeenkomsten, opleidingen, handreikingen, het ondersteuningspunt ISV en het Infoloket van PIANOo.
6. De Rijksoverheid ondersteunt het opstellen van actieplannen via een handreiking, voorbeelden en door het aanbieden van een gerichte training aan de hand van de ISO 20400 webtool, met aandacht voor de maatschappelijke doelen uit artikel 2.1.
7. De Rijksoverheid biedt de MVI criteriatool²⁹ aan en onderhoudt deze.
8. De Rijksoverheid ondersteunt partijen om prestaties en de voortgang van MVI te monitoren door kennis te ontwikkelen op het gebied van monitoring.
9. De Rijksoverheid neemt het initiatief om te komen tot een community of practice over monitoring van Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen, ten behoeve van afstemming en het vergroten van de toepasbaarheid en de onderlinge vergelijkbaarheid.
10. OCW verkent de ontwikkeling van een kwalitatieve rapportage, waarin wordt gekeken naar de stappen die zijn gezet door bedrijven om te komen tot een inclusieve bedrijfscultuur en een divers aanbod aan de overheid.
11. BHOS, BZK en SZW werken aan een uitvoeringsagenda ISV, waarin verschillende acties zijn opgenomen om partijen te ondersteunen bij de toepassing van ISV.

²⁹ zie voetnoot 24

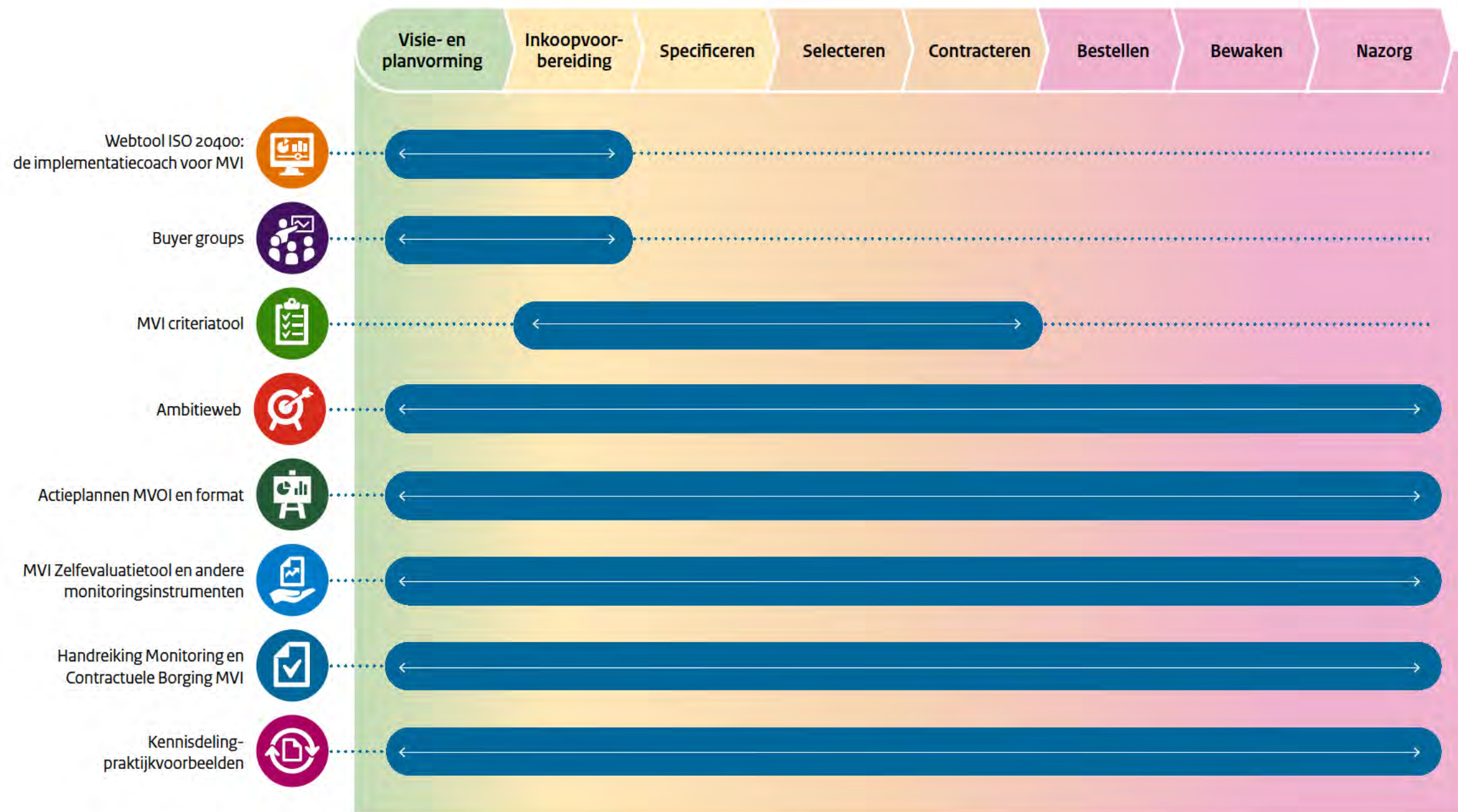
³⁰ Voor een toelichting op de verschillende monitoringssystemen kunnen partijen gebruiken maken van de Handreiking Monitoring en Contractuele Borging MVI (zie voetnoot 17).

³¹ <https://mvizet.nl/accounts/login/?next=/>

Artikel 7 Monitoring en rapportage

1. Partijen monitoren jaarlijks de voortgang van de uitvoering van hun Actieplan MVOI en de behaalde resultaten, waarbij procesmonitoring en/of effectmonitoring wordt gebruikt³⁰. Partijen kiezen zelf welk monitoringssysteem ze gebruiken. Hiervoor is de MVI ZelfevaluatiETOOL³¹ kosteloos online beschikbaar. Voor het opstellen van actieplannen is een format beschikbaar. Dit draagt, net als de MVI ZelfevaluatiETOOL, bij aan een uniforme rapportage.
2. Partijen rapporteren jaarlijks aan hun eigen bestuur en sturen deze rapportage ook aan PIANOo.
3. Als de doelstellingen uit het actieplan niet worden gehaald, leggen Partijen in de rapportage uit waarom dit niet is gelukt en welke stappen in het volgende jaar worden genomen om de beoogde resultaten wel te behalen.
4. In de rapportage geven Partijen ook een vooruitblik naar het komende jaar, waarbij het actieplan wordt geactualiseerd op de voorgenomen ambities en bijbehorende acties.
5. IenW geeft PIANOo de opdracht om een analyse van de rapportages, op het geaggregeerde niveau van alle Manifestpartijen te maken, op haar website te publiceren en op basis hiervan een overzicht op te stellen van de totale stand van zaken. Ook analyseert PIANOo de resultaten op leerpunten die interessant zijn voor alle Partijen.

Instrumenten en Hulpmiddelen voor Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen

Artikel 8 Governance

1. Er is een Directeurenoverleg, dat bestaat uit de directeuren van de zeven departementen, die beleidsverantwoordelijk zijn voor het behalen van de in artikel 2.1 genoemde maatschappelijke doelen en vertegenwoordigers van de bestuurlijke koepels (Unie, IPO en VNG).
2. Er is een secretariaat voor het Directeurenoverleg en dit Manifest, dat wordt gevoerd door IenW. Het secretariaat bereidt het Directeurenoverleg voor en is het algemene aanspreekpunt.
3. Besluitvorming over toetreding, ondersteuning of uitvoering van dit Manifest of andere aspecten die besluitvorming behoeven, vindt plaats in het Directeurenoverleg, dat stuurt op de uitvoering van het Nationaal Plan MVI 2021-2025.
4. Indien noodzakelijk is verdere besluitvorming mogelijk in het jaarlijkse Bestuurlijk Overleg MVI.

Procedurele afspraken: Artikel 9 tot en met 16

Artikel 9 Afdwingbaarheid

1. De afspraken uit dit Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen zijn niet in rechte afdwingbaar.

Artikel 10 Verenigbaarheid met het recht

1. De afspraken van dit Manifest MVOI worden geïnterpreteerd en uitgevoerd in overeenstemming met het internationale recht, het Unierecht en het Nederlandse recht. Ook de OESO Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de UN Guiding Principles for Business and Human Rights behoren tot het normenkader.
2. De concrete uitwerking van de initiatieven en intenties zoals opgenomen in dit Manifest MVOI mogen nooit in strijd zijn met het internationale recht, het Unierecht en het nationale recht, in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van het Europese en nationale mededingingsrecht, het staatssteunrecht en het aanbestedingsrecht.
3. Als daartoe aanleiding is op grond van ontwikkelingen uit nationaal, Europees en internationaal recht, normen en kaders treden Partijen met elkaar in overleg over wijziging van het Manifest MVOI, zoals beschreven in artikel 12.

Artikel 11 Toetreding tot het Manifest

1. Nieuwe Partijen kunnen toetreden gedurende de looptijd van dit Manifest via een schriftelijk verzoek daartoe aan het Directeurenoverleg MVI³².
2. Het Directeurenoverleg MVI besluit over toetreding op basis van de volgende criteria:
 - De Partij onderschrijft de ambities en desbetreffende bepalingen in dit Manifest;
 - De Partij kan met haar activiteiten bijdragen aan de doelstellingen van dit Manifest;
 - Er zijn geen redenen om te twifelen aan de integriteit of goede bedoelingen van de Partij.
3. Van de nieuwe toetreding wordt mededeling gedaan op de website van PIANOo.
4. Elke Partij kan dit Manifest MVI te allen tijde schriftelijk opzeggen.

Artikel 12 Wijziging van het Manifest

1. Elke Partij kan de andere Partijen schriftelijk verzoeken om het Manifest MVOI te wijzigen.
2. Van een voorgenomen wijziging worden alle Partijen schriftelijk op de hoogte gesteld met een redelijke reactie termijn van vier weken om hiertegen desgewenst bezwaar te maken.
3. Het Directeurenoverleg MVI besluit over de wijziging met inachtneming van eventuele bezwaren.
4. De wijziging wordt als bijlage aan het Manifest MVOI gehecht. De wijziging wordt openbaar gemaakt in de Staatscourant en op de website van PIANOo.

Artikel 13 Gegevensverstrekking

1. Partijen zullen in het kader van gegevensverstrekking één of meer protocollen opstellen, waarin afspraken worden neergelegd over het delen van informatie en de naleving van de daarop van toepassing zijnde wet- en regelgeving, zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming en de Wet open overheid.

³² Een ondertekend verzoek tot toetreding kan via een mail worden gestuurd aan postbusMVI@minienw.nl.

Artikel 14 Inwerkingtreding en looptijd

1. Dit Manifest MVOI treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en eindigt op 31 december 2025.
2. Alle in dit Manifest MVOI genoemde afspraken worden zo snel mogelijk, of binnen de in dit Manifest genoemde termijn, ter hand genomen.

Artikel 15 Verlenging

1. Uiterlijk twee maanden voor het einde van de looptijd besluiten Partijen of dit Manifest MVOI zal worden verlengd. Hiertoe wordt dezelfde procedure gehanteerd uit artikel 12, lid 2 en 3.

Artikel 16 Openbaarheid

1. Binnen twee weken na ondertekening van dit Manifest MVOI door alle Partijen wordt de tekst daarvan gepubliceerd in de Staatscourant en op de site van het Expertisecentrum Aanbesteden PIANOo.

Artikel 17 Citeertitel

1. Het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen 2022 – 2025 kan worden aangehaald als het Manifest MVOI.

Colofon

Dit is een uitgave van de

Rijksoverheid

www.rijksoverheid.nl

April 2022

Ondertekening Manifest Maatschappelijk Verantwoord
Opdrachtgeven en Inkopen 2022-2025

Organisatie:	
Naam (bestuurder):	
Functie:	
Handtekening:	
Plaats:	
Datum:	

PROVINCIE FLEVOLAND

Duurzaam Inkopen

INLEIDING

Op 15 februari 2022 is de voortgangsrapportage duurzaamheid en inkoop voorgelegd aan Provinciale Staten. Deze rapportage gaf een beeld van de behaalde resultaten met betrekking tot inkoop en duurzaamheid binnen de provinciale organisatie.

De rapportage had als doel om een algemene reflectie te bieden op het handelen binnen de provincie op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI). Met MVI wordt bedoeld dat naast prijs en kwaliteit ook wordt gelet op het maken van impact op de thema's Circulariteit, Milieu, Klimaat, Social Return, Internationale Sociale Voorwaarden en Diversiteit en Inclusie.

Nu, een jaar verder, heeft de provinciale organisatie zich op dit gebied verder ontwikkeld. We spreken inmiddels van Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI). De nadruk op 'Opdrachtgeven' heeft als doel de belangrijke rol van maatschappelijk verantwoord inkopen te benadrukken; MVI is niet langer alleen iets van 'inkoop' maar is van belang voor iedereen die zich met inkoop bezig houdt; ook Opdrachtgevers. Met deze rapportage wordt een beeld geschetst over de inspanning en resultaten op MVOI over het jaar 2022. Hierbij wordt gekozen voor dezelfde globale opbouw;

1. Beleidsmatige achtergrond
2. Resultaten leveringen en diensten
3. Resultaten werken
4. Vooruitblik

1. BELEIDSMATIGE ACHTERGROND

In de vorige rapportage is het beleidsmatige kader geschetst waarbinnen de provincie haar inkoopactiviteiten uitoefent. Dit kader wordt met name gevormd door de Metropool Regio Amsterdam (MRA) Intentieverklaring, de Omgevingsvisie, Duurzaamheidsprogramma Infra en het Coalitieakkoord 2019 – 2023. In deze rapportage wordt enkel kort ingegaan op de ontwikkeling van dit kader over het jaar 2022.

Natuurinclusief inkopen¹

Door natuurinclusief in te kopen geeft de provincie het goede voorbeeld in het streven naar een natuur inclusieve samenleving en draagt ze bovendien bij aan het voorkomen van natuurschade en het toevoegen van natuurwaarde. Deze ambitie is voortgekomen uit de motie “Biodiversiteit als uitgangspunt provinciaal beleid” d.d. 28 april 2021 en is vervolgens meegenomen in zowel het inspiratiedocument als de bouwstenennotitie van het programma ‘Flevoland natuurinclusief’. Bij de actualisering van het inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt het onderwerp natuurinclusief inkopen toegevoegd. Doelstelling is een verminderde impact op natuur en biodiversiteit, en waar mogelijk de versterking ervan. Verder verhoogt natuurinclusief inkopen het natuurbewustzijn van de bedrijven en andere partners (zoals decentrale overheden) waar de provincie mee samenwerkt.

Motie Social Return²

Op 9 november 2022 is er in Provinciale Staten een motie aangenomen waarin het college wordt verzocht:

- In het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de provincie, als vast onderdeel een SROI paragraaf op te nemen;
- Een uitgewerkt voorstel hiervoor z.s.m. te presenteren aan Provinciale Staten

Social Return is een nieuw onderwerp voor de provincie Flevoland. Uitwerking van een voorstel vereist daarom de nodige tijd. Het advies van inkoop is om de motie af te doen door een Social Return paragraaf op te nemen in het nieuwe inkoopbeleid, dat naar verwachting in de tweede helft van het jaar ter besluitvorming aan GS zal worden aangeboden. Het verzoek aan GS is om zodanig ook te besluiten. Zie nota besluitvorming (3066135)³

¹ Visie & Beleid Actieplan Biodiversiteit (flevoland.nl)
& Bouwstenennotitie Flevoland Natuurinclusief

² Motie SROI (3040260)

³ Nota besluitvorming GS MVOI (3066135)

Bestuursakkoord Provinciale Ambitiebepaling voor Klimaatneutrale en Circulaire Infrastructuur (PKCI)

Provinciale Ambitiebepaling voor Klimaatneutrale en Circulaire Infrastructuur⁴

In 2022 heeft Flevoland de Provinciale Ambitiebepaling voor Klimaatneutrale en Circulaire Infrastructuur (PKCI) ondertekent. Hiermee onderschrijft de provincie de ambitie van de gezamenlijke provincies om in 2030 zoveel mogelijk klimaatneutraal en circulair te werken. Met de Ambitiebepaling PKCI wordt ingezet op samenwerken, gezamenlijke werkwijzen ontwikkelen en het bundelen van de inkoopkracht. Hierdoor worden doelstellingen van de provincie ondersteund en waar mogelijk versneld.

Mededeling voorkoming dwangarbeid productieketens zonnecellen⁵

Met deze Mededeling wordt invulling gegeven aan de door Provinciale Staten ingediende motie die o.a. oproept om (i) in overleg met andere provincies en het Rijk te onderzoeken op welke manier voorwaarden gesteld kunnen worden aan de partijen die duurzame energieprojecten in Flevoland realiseren en (ii) voor duurzame energieprojecten waarbij de provincie (mede) opdrachtgever is, maximale inspanning te leveren om dwangarbeid in de productieketens te voorkomen.

Onderdeel van de acties op provinciaal niveau zijn:

- a) Het stellen van criteria omtrent Internationale Sociale Voorwaarden (ISV) bij inkooptrajecten, waarover verderop meer; en
- b) Het inbedden van beleid omtrent ISV bij inkooptrajecten in het concept inkoopbeleid.

Manifest NL Duurzame digitalisering⁶

Op 20 september 2022 heeft GS ingestemd met het Manifest duurzame digitalisering.

In dit Manifest staan de eerste stappen om tot een gezamenlijke heldere nationale aanpak te komen op het gebied van Duurzame Digitalisering. Het Manifest is relevant bij de inkoop van zaken die verband houden met digitalisering. Denk aan een duurzame inkoop van hardware - bijvoorbeeld aan de hand van een grondstoffenpaspoort -, en de ontwikkeling van een standaard om de klimaatimpact van software te meten.

⁴ Besluitenlijst 27 september 2022, Bestuursakkoord Provinciale Klimaatneutrale en Circulaire Infrastructuur (PKCI)

⁵ Motie Voorkom dwangarbeid productieketens zonnecellen 2809408, Antwoorden Statenvragen - CU- foute zonnepanelen 2785124, Mededeling (Voorkoming dwangarbeid productieketens zonnecellen) 3037913

⁶ Manifest duurzame digitalisering (3009540)

2. Behaalde resultaten leveringen & diensten

Binnen de provincie Flevoland wordt duurzame, sociale en circulaire inkoop van leveringen en diensten geschaard onder de noemer “Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven & Inkopen” (MVOI). MVOI wordt ook landelijk omarmd door andere overheden en vanuit het Rijk. We maken onderscheid tussen de in onderstaande figuur weergegeven thema’s:

Genoemde thema's worden nu uitgewerkt in een nieuw inkoopbeleid (zie Hoofdstuk 4). De provincie hanteert bij inkooptrajecten waar mogelijk vastgestelde criteria die onderdeel uitmaken van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. Daarnaast zijn ook de door de provincie vastgestelde ambities in eigen beleidsdocumenten relevant. Bij elk inkoopplan wordt getoetst of MVOI doelstellingen en/of criteria relevant zijn voor de opdracht. In de vorige rapportage is onderscheid gemaakt tussen MVI criteria en eigen doelstellingen (destijds MVI+ genoemd omdat deze vaak verder gingen dan

de landelijke MVI criteria). Aangezien de landelijke MVI doelstellingen steeds ambitieuzer worden en tegelijkertijd ruimte bieden aan organisaties om deze op eigen wijze en naar gelang het eigen ambitieniveau toe te passen, wordt dit onderscheid losgelaten. Relevant om te vermelden is dat bij alle omvangrijke inkooptrajecten over het jaar 2022 (dat wil zeggen Europese aanbestedingen) op het gebied van leveringen en diensten, MVOI criteria in meer of mindere mate van toepassing zijn verklaard. Hieronder worden enkele toonaangevende inkooptrajecten afzonderlijk besproken.

Warme Dranken automaten

In de voorgaande rapportage zijn reeds enkele doelstellingen van dit traject benoemd. Inmiddels is dit inkooptraject succesvol afgesloten. Het traject heeft op meerdere MVOI thema's impact gemaakt:

- Binnen de keten van koffie, thee en cacao kunnen grote risico's plaatsvinden op schendingen van internationale arbeidsnormen en mensenrechten (**ISV**). De leverancier brengt de risico's binnen de keten in kaart en maakt een plan om deze te mitigeren. Belangrijk om te vermelden is dat de provincie door middel van True Pricing een eerlijke prijs betaald; zo wordt o.a. het dubbele van de wereldmarktprijs betaald bij de inkoop van koffiebonen, zodat iedereen in de keten, dus ook boeren, een eerlijke prijs betaald krijgt!
- Met name op het gebied van het **Klimaat** worden stappen gezet; o.a. doordat 100% van de logistieke inzet voor de provincie plaatsvindt middels elektronisch vervoer, het OV of met de fiets. Ook wordt CO² bespaard door koffiebonen ongebrand naar Nederland te transporteren.
- Veel maatregelen hebben een positief effect op het **Milieu**, zoals trainingen voor de telers van koffiebonen voor water- en grond verbruik, het ter beschikking stellen van microkredieten zodat kan worden geïnvesteerd in o.a. zonnepanelen en het gebruik van minder pesticiden.
- Daarnaast wordt ook een grote **Circulaire** impact gemaakt. Zo wordt koffiedroes in samenwerking met Mycophillia ingezet bij de kweek van oesterzwammen. Daarnaast wordt ook aan het begin van de keten afvalproductie tegengegaan doordat niets van de koffiebes wordt weggegooid maar als mest wordt ingezet. Ook de automaten zelf zijn circulair; deze worden aan het einde van de contractduur gereviseerd en opnieuw ingezet. Aan het einde van de levensduur wordt 94.4% van de materialen gerecycled.
- Ook wordt een **Social Return** inspanning geleverd; de leverancier refurbisht onze automaten aan het einde van de levensduur in een eigen werkplaats met de inzet van SR medewerkers.

Veilige connectiviteit en toegang

De provincie heeft in 2022 een complex inkooptraject afgerond voor de levering van veilige connectiviteit en toegang voor de provinciale organisatie. Bij dit traject zijn op een drietal thema's eisen gesteld:

- De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het opstellen, uitvoeren en naleven van een risicoanalyse van de productieketen en een kort en bondig **ISV** Plan van aanpak om risico's te mitigeren. De afspraken in het plan van aanpak worden geëvalueerd tijdens de looptijd van het contract, en kunnen een rol spelen bij eventuele verlengingen.
- Iets soortgelijks geldt voor **Social Return**: Opdrachtnemer stelt een plan op om Social Return toe te passen. Waarin o.a. is opgenomen welke doelgroepen worden ingezet en welke activiteiten worden uitgevoerd.
- Ook het thema **Circulariteit** is meegenomen. Opdrachtnemer draagt zorg voor een circulaire omgang met grondstoffen en rapporteert hierover aan ons. Te denken valt aan de hernieuwde inzet van apparatuur aan het einde van de levensduur.

Beveiliging en Hospitality

Deze aanbesteding richt zich op de receptie-, bode- en beveiligingsdienstverlening bij de provincie Flevoland. Relevant om te vermelden is dat dit traject in samenwerking met de gemeente Lelystad is doorlopen. Bij deze aanbesteding is gekozen om te focussen op drie specifieke thema's;

- Op het gebied van **Diversiteit en Inclusie** zijn maatregelen getroffen om de opdracht zo inclusief mogelijk te maken. Denk aan het stellen van eisen op het gebied van representativiteit die optimaal ruimte bieden voor persoonlijke uitingen. Ook is aan opdrachtnemers gevraagd om mee te denken. Voorbeelden van maatregelen zijn het gebruik van een neutrale selectietool, het aanbieden van een MBO traineeship, de inzet van een vooroordeelentest en een opleiding om intercultureel gasten te woord te staan.

- De provincie heeft een **Social Return** eis van 5% van de opdrachtwaarde gesteld. De beoogd opdrachtnemer doet hier nog een schepje bovenop en levert minimaal 7% Social Return met de ambitie om door te groeien naar 11%. Ook worden lokale organisaties ingezet, zoals het Regionaal Werkbedrijf en wordt voor bedrijfsuitjes gebruik gemaakt van een **lokaal** sociaal restaurant.
- Ook wordt gebruik gemaakt van **Circulaire** bedrijfskleding bestaande uit grotendeels gerecyclede materialen. De criteria hiervoor zijn opgesteld met behulp van een handreiking van de Metropoolregio Amsterdam.

Informatievoorziening

De afgelopen tijd zijn diverse omvangrijke inkooptrajecten op het gebied van informatievoorziening opgepakt. Denk aan de inkoop van een nieuw financieel pakket, eHRM-pakket (momenteel lopend) en een broker voor standaardsoftware. Bij deze aanbestedingen wordt met name rekening gehouden met **ISV**. Aan Opdrachtnemers wordt gevraagd om een bijdrage te leveren aan het bewust worden van de effecten die de opdracht heeft op de arbeids- en mensenrechtensituatie in de productketen. Ook wordt aandacht besteed aan **Milieue**, onder andere door van opdrachtnemers te eisen dat zij beschikken over een gecertificeerd milieumanagementsysteem.

Overig

Naast bovengenoemde toonaangevende trajecten wordt uiteraard ook op andere gebieden resultaten behaald. Te denken valt aan:

Traffic

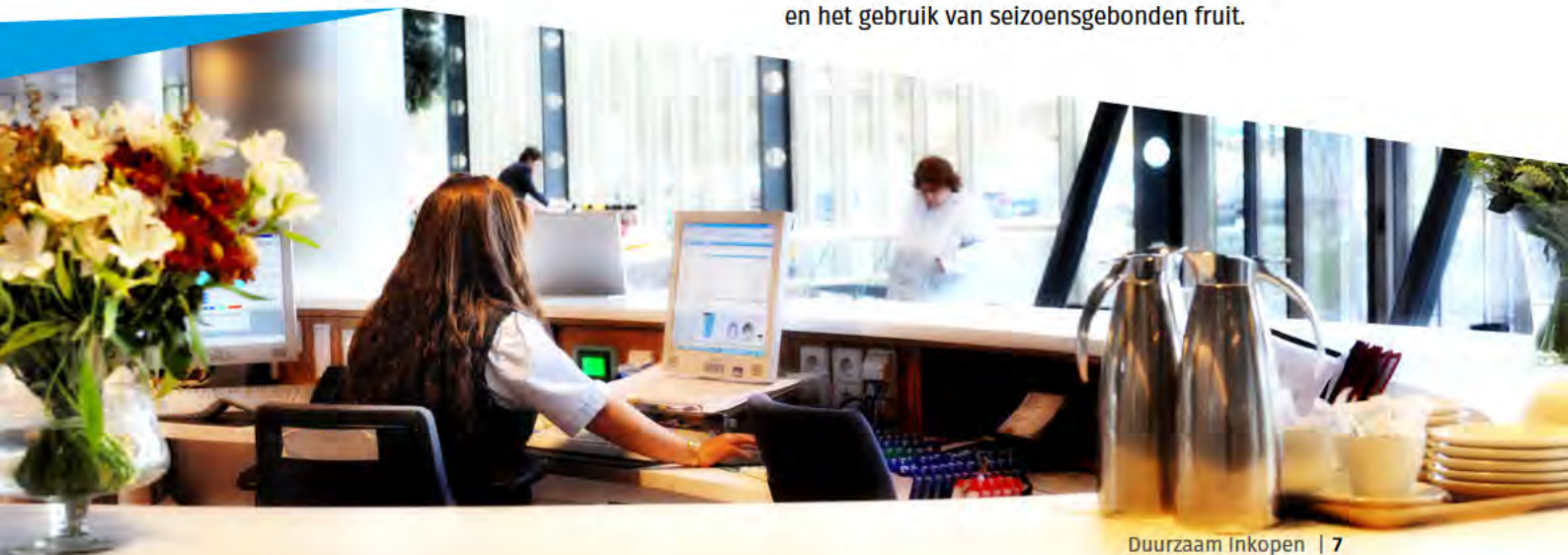
De provincie heeft in 2022 een Europese aanbesteding afgerond voor Trafficmanagement, vormgeving, contentcreatie en DTP. Hierbij wordt gestuurd op het klimaatneutraal leveren van duurzame en circulaire middelen. Denk bijvoorbeeld aan lokale samenwerkingen om transport te beperken, de inzet van klimaatneutraal papier en het voorkomen van afval en het gebruik van plastic. Ook wordt bewust ingezet op de selectie van **lokale** toeleveranciers in de uitvoering van de opdracht.

Uitzendkrachten

Momenteel is een Europese aanbesteding uitzendkrachten in voorbereiding. Bij het opstellen van de aanbestedingsstrategie wordt onderzocht hoeveel meerwaarde we op het gebied van **Social Return** kunnen creëren. Hoe kunnen we ook bij de inhuur van uitzendkrachten ervoor zorgen dat we met social return impact kunnen creëren?

Fruit op het werk

Ook met inkooptrajecten met een beperkte opdrachtwaarde kan impact worden gemaakt. Een voorbeeld hiervan is het traject 'fruit op het werk'. Hierbij zijn 3 **lokale** partijen gevraagd een offerte in te dienen voor het leveren van fruit op het werk. Partijen wordt gevraagd om aandacht te schenken aan **circulariteit** (bijvoorbeeld: hergebruik van ongeschikt fruit), **Social Return** en het gebruik van seizoensgebonden fruit.

3. BEHAALDE RESULTATEN INKOOP VAN WERKEN

De afdeling Infra heeft een eigen Duurzaamheidsprogramma waarin doelstellingen zijn opgenomen ten aanzien van duurzaam inkopen (zie hoofdstuk 1). Om deze doelstellingen te realiseren zijn er verschillende duurzaamheidseisen opgesteld die worden toegepast in de projecten die worden aanbesteed.

Milieu Kosten Indicator

De Milieu Kosten Indicator (MKI) is één van de tools uit de aanpak duurzaam GWW. De MKI geeft inzicht in de impact van de toegepaste materialen op het milieu, waaronder de CO² uitstoot. Met behulp van de MKI is het mogelijk om te sturen op het gebruik van duurzame materialen. In onze bestekken hebben we een MKI plafondwaarde opgenomen voor veel toegepaste materialen. In 2022 hebben we bij een aantal verhardingsprojecten de MKI waarde als kwaliteitscriterium opgenomen en aannemers beloofd die hebben ingeschreven met duurzame mengsels. We zetten hiermee in op het gebruik van nieuwe duurzame asfalt- en betonmengsels met een lage CO² uitstoot en een hoge mate van circulariteit.

Duurzame rotonde

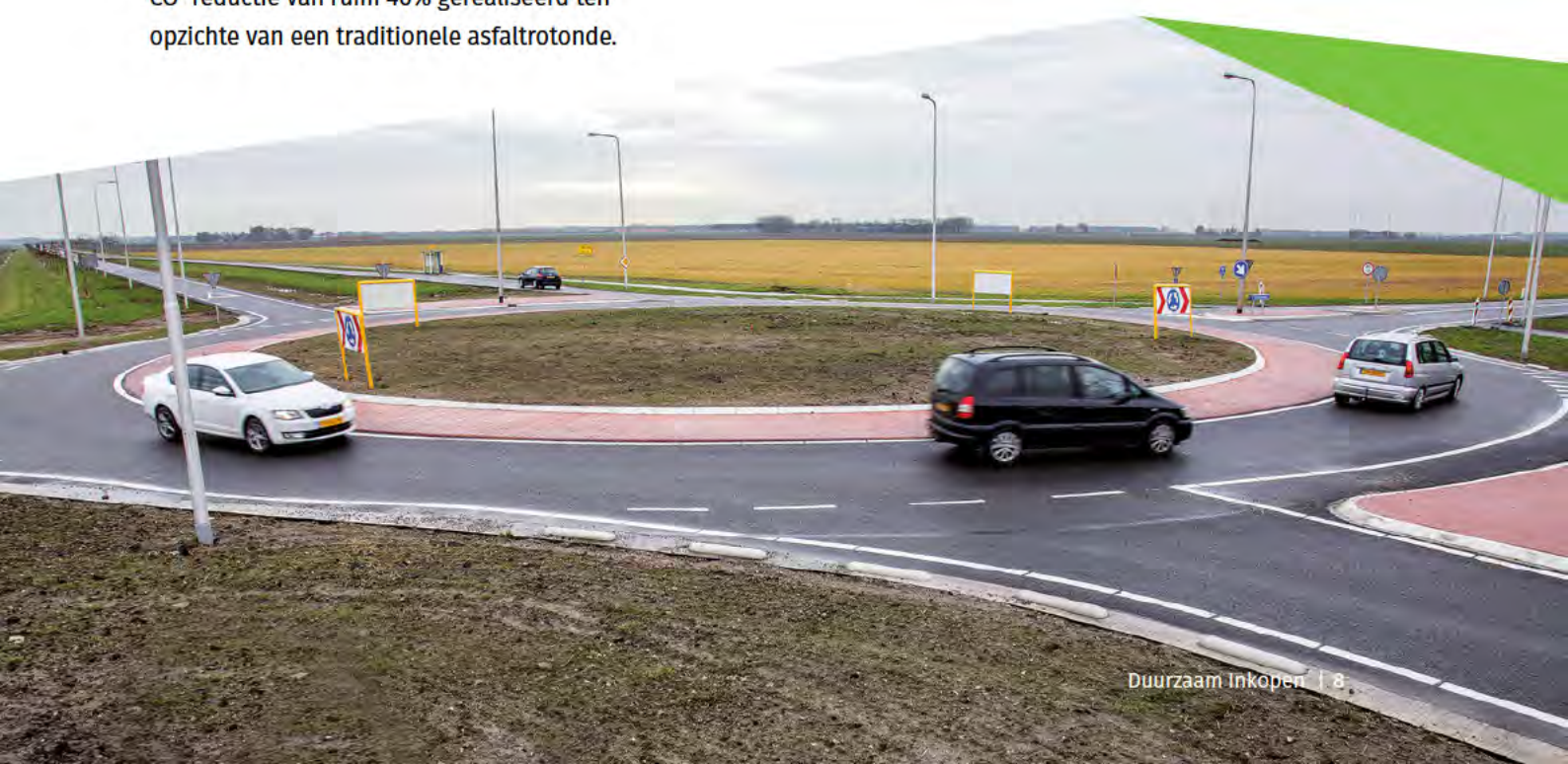
De nieuwe rotonde bij Dronten is uitgevoerd in duurzaam beton. Bij deze rotonde is de traditionele wapening vervangen door vezelwapening. Door daarnaast een betonmengsel toe te passen met een lage MKI waarde is een CO² reductie van ruim 40% gerealiseerd ten opzichte van een traditionele asfaltrotonde.

Duurzaam asfalt

Bij verschillende projecten zijn duurzame asfaltmengsels toegepast voor de deklaag. De milieu-impact van asfalt wordt voor een groot deel bepaald door de benodigde bitumen. Door deze voor een deel te vervangen door gerecyclede bitumen kan voor de deklaag een CO² reductie van 20% worden gerealiseerd.

Wegmarkeringen

Een deel van de lijnen op de weg moet warm worden aangebracht. Bij het project Bremerbergweg hebben we een pilot uitgevoerd met een nieuw ontwikkeld type markering dat langer meegaat en koud kan worden aangebracht. Dit levert een CO² reductie op van bijna 50%.

Colofon

Dit is een uitgave van:

Provincie Flevoland

Visarenddreef 1

Postbus 55

8200 AB Lelystad

Contact:

T 0320 – 265 265

E info@flevoland.nl

W www.flevoland.nl

Februari 2023